

NOVIČNIK: INTERREG ITALIA-SLOVENIJA. PROJEKT 'MERLINC'

Številka 18, november 2020 Kolesarski turizem

V tej številki novičnika preberite:

- **Dejavnosti v okviru valorizacije kulturne in naravne dediščine:**
  - Kolesarjenje in kolesarski turizem na gričevnatem območju Furlanije
  - Kolesarske poti po Vipavski dolini
  - Kolesarjenje po Parenzani
- **Kulturna in naravna dediščina kot novi potenciali za razvoj trajnostnega turizma:**
  - Nova kolesarska pot po »Poti gradov«
  - Podjetje Aries prireja Bikethon, kot se imenuje hekaton za območje po meri kolesarskega turizma

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«

DEJAVNOSTI V OKVIRU VALORIZACIJE KULTURNE IN NARAVNE DEDIŠČINE: KOLESARJENJE IN KOLESARSKI TURIZEM NA GRIČEVNATEM OBMOČJU FURLANIJE

Gričevnato območje Furlanije-Juljske krajine je zaradi svojih lastnosti primerno za turistične kolesarske poti, namenjene ljubiteljem dveh koles.

S svojimi blagimi griči, panoramskimi razgledi, pa tudi zahtevnimi tehničnimi vzponi, ponuja različne vrste razvedrila ljubiteljskim in profesionalnim kolesarjem. Na tem območju aktivno spodbujajo

Avtor fotografije: Gianpaolo Scognamiglio

Jan Tratnik.

Dirka, ki je na tem območju vedno zelo odmevna, je požela velik uspeh v javnosti, spremljali so jo številni navdušenci. Cilj je bil v mestecu San Daniele del Friuli, ki slovi po svetovno znanem pršutu z zaščiteno označbo porekla, pa tudi po kulturnem bogastvu, kot je knjižnica Guarneriana, ki je med desetimi najstarejšimi v Evropi. Na gradu Susans (Majano, Videm) je v ponedeljek, 19. oktobra, skupnost občin Comunità Collinare del Friuli predstavila projekt MerlinCV med spletnim pretočnim prenosom, na katerem je pojasnila namen in cilje, ki jih je treba doseči skupaj z vsemi partnerji.

razvoj kolesarskega turizma, vključno s ponudbo e-koles, organiziranimi storitvami in infrastrukturo.

Skupnost občin Comunità Collinare

Avtor fotografije: Gianpaolo Scognamiglio

del Friuli je sodelovala na dogodkih, ki so se odvijali med 16. etapo dirke Giro d'Italia 2020, ki je potekala 20. oktobra s startom v Vidmu in ciljem v kraju San Daniele del Friuli. 229 kilometrov je prvi prevozil slovenski kolesar

Slika Monica Paolini_ Di Giusto Alessandro, Delle Case Valter, Pischutta Massimo, Moreno Argentin

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«

Strateški projekt Interreg Italia-Slovenija »VEČSENZORNA DOŽIVETJA, POVEZANA Z GRADOVI IN VILAMI ČEZMEJNE REGIJE ZA ODLIČNOST V TURIZMU« (1. 1. 2019/-31 12. 2021

Poleg tega je bilo na celotnem območju, predvsem pa v kraju San Daniele, razdeljeno informativno gradivo o projektu.

Skupnost občin Comunità Collinare dela tudi na izvedbi nove publikacije o 16-ih turističnih kolesarskih poteh, imenovanih **I Like Bike**, ki potekajo po vseh 15-ih občinah v skupnosti. Publikacija bo natisnjena do decembra 2020.

KOLESARSKE POTI PO VIPAVSKI DOLINI

Slovenijo v zadnjih letih zaznamuje izrazito povečanje zanimanja za kolesarjenje. S tem ni mišljeno zgolj navdušenje nad uspehi vrhunskih slovenskih kolesarjev, zlasti Primoža Rogliča in Tadeja Pogačarja, ki se redno uvrščata v sam svetovni vrh tekmovalnega kolesarstva, temveč je povečan pomen kolesarstva opaziti tudi na področju vlaganja v kolesarsko infrastrukturo in ponudbo na področju trajnostne mobilnosti in kolesarskega turizma.

Skladno s hitrim turističnim razvojem, ki ga je v zadnjih letih doživela Vipavska dolina kot ena najatraktivnejših slovenskih turističnih destinacij, je v tem času prišlo tudi do razvoja ponudbe namenjene kolesarskim turistom. Vipavska dolina ima za razvoj tega tipa turistične ponudbe zelo dobre možnosti, saj ponuja tako možnost nezahtevnega ravninskega kolesarjenja po številnih asfaltiranih in makadamskih poteh po slikovitem podeželju kot tudi priložnost za zahtevnejše vzpone na bližnji Trnovski gozd in Nanos oz. gorsko kolesarjenje. Kolesarji se lahko

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«

med potjo ustavijo na kateri od številnih turističnih kmetij, kjer se lahko okrepčajo z domačimi dobrotami.

Turistom so danes na voljo številne možnosti za kolesarjenje, pri čemer si lahko pomagajo s številnimi predlogi kolesarskih itinerarijev, primernih za najrazličnejšo ciljno publiko, od zahtevnih kolesarjev do družin z manjšimi otroki. Za tiste, ki si želijo preizkusiti lokalne kolesarske poti, je posebno dobrodošlo, da so se v zadnjih letih pojavili številni ponudniki izposoje koles, tudi električnih. Informacije o ponudnikih koles so na voljo na uradnem turističnem portalu Vipavske doline: <https://www.vipavskadolina.si/ostani/izposoja-sportne-opreme>.

Podatki o zanimivih kolesarskih turah so dostopni na izbranih fizičnih lokacijah in lokalnih TIC-ih, pa tudi na številnih spletnih straneh, tako da si lahko turisti že vnaprej pripravijo načrt svojega obiska. Med spletnimi naslovi, ki ponujajo tovrstne razloge, lahko izpostavimo turistični portal Vipavske doline (<https://www.vipavskadolina.si/si/>), pa tudi interaktivni spletni zemljevid, ki je bil vzpostavljen v okviru evropskega Interreg projekta INTERBIKE II in ponuja številne predloge kolesarskih izletov (<https://www.bike-alpeadria.eu/sl/map>). Kolesarske poti različnih težavnosti lahko najdemo tudi na spletni strani podjetja RockVelo, ki ponuja tudi izposajo različnih tipov koles (<https://www.rockvelo.com/kolesarjenje-po-vipavski-dolini/?lang=sl>).

Ljubiteljem kolesarstva kot uvod k spoznavanju kolesarskih čarov tega območja priporočamo krožno pot po zgornji Vipavski dolini in dolini Branice. Pot je lahka in primerna tudi za družine, z le nekaj krajšimi vzponi. Obiskovalce popelje po najlepših predelih doline, kjer se naravna in kulturna krajina spajata v idilično celoto.

Osnovni podatki:

Težavnost: lažja

Dolžina: 46,8 km

Trajanje: 2h 30 min

Vzpon: 504 m.

Spust: 504 m.

Min. višina: 57 m.

Max. višina: 237 m.

Pot začnemo v Vipavi, starodavnem središču Vipavske doline, ki jo zaznamuje predvsem deltast izvir reke Vipave, unikatna posebnost v tem delu Evrope. Od Vipave nas vodi pot po glavni cesti proti Podnanosu, smerna tabla pa nas že prej usmeri desno proti Štanjelu. Pot nadaljujemo skozi Manče in nato mimo slikovite vasi Goče. Nato sledi spust v dolino reke Branice, ki jo zaznamuje predvsem mogočni grad Rihemberk, eden največjih in najbolj ohranjenih gradov v vsej Sloveniji. Nadaljujemo po glavni cesti do Dornberka, kjer zavijemo proti Ajdovščini. Pred Ajdovščino lahko na desni občudujemo srednjeveški Vipavski Križ. V Ajdovščini si lahko ogledamo center mesta z ostanki rimske utrdbe. Iz Ajdovščine nadaljujemo pot do Vipave mimo romarske cerkve Device Marije v Logu. Pred

Vipavo našo pozornost pritegne slikovit dvorec Zemono, v katerem se nahaja svetovno priznana restavracija Pri Lojzetu. Iz vzpetine, na kateri stoji Zemono, se odpira tudi lep pogled na vso zgornjo Vipavsko dolino. Iz Zemono se spustimo proti Vipavi in tako zaključimo krožno pot.

Natančnejše informacije o poti, vključno z GPX podatki, so dostopni na spletnem portalu Vipavske doline: <https://www.vipavskadolina.si/aktivno/kolesarjenje/cestno-kolesarjenje/dolina-branice>

Avtor: Matic Batič

KOLESARJENJE PO PARENZANI

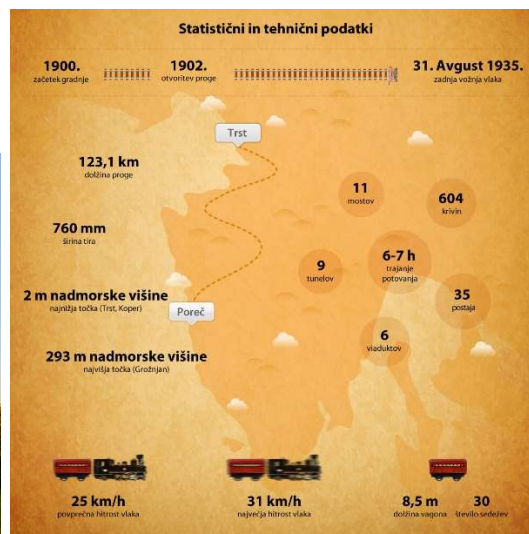
Ob vrednotenju ponudbe na področju kolesarskega turizma v Istri ter pomena čezmejnega projektnega sodelovanja ne moremo mimo kolesarske poti »Parezana«, ki poteka po trasi nekdanje železniške proge med Trstom in Porečem. Ta proga, ki je obratovala od leta 1902 do leta 1935, je povezovala 33 krajev, prek teritorija Italije (13 km), Slovenije (32 km) in Hrvaške (78 km) skozi slikovito in razgibano pokrajino urezala 604 krivine in 9 predorov, zgrajenih pa je bilo 11 mostov in 6 viaduktov. Ob stoletnici odprtja proge se je prvič pričelo resneje razpravljati o primerni oživitvi te trase. Združenje za obnovo železnice Poreč-Koper-Trst, Mestna občina Koper in Istrska županija so postavili temelje današnje »Poti zdravja in prijateljstva«. S projektom PARENZANA I »Pot zdravja in prijateljstva« Sosedskega programa INTERREG IIIA Slovenija-Madžarska-Hrvaška 2004-2006, ki je potekal med letoma 2006 in 2008, se je to traso preuredilo v rekreacijske in turistične namene. Infrastrukturo in prepoznavnost za raznolike ciljne skupine se je še nadgradilo v projektu PARENZANA II »Ponovna oživitev Poti zdravja in prijateljstva« (Program IPA CBC SI-HR 2007-2013), izvedenem v letih 2009-2012. Pri tem je treba opozoriti, da se pot na italijanskem ozemlju žal kmalu zaključi že med Miljami in Trstom. Da pa je določen interes za vzpostavitev poti in ohranitev kulturne dediščine Parezane tudi v Italiji, kaže umestitev kolesarske poti v urbanistični načrt Trsta.

Kolesarska pot je sploh na slovenski strani primerna za vse kolesarje, medtem ko na Hrvaškem asfalt zamenja makadam, na nekaterih odsekih se je tudi treba spoprijeti z bolj strmim terenom - trasa se v Grožnjanu dvigne vse do nadmorske višine 293 m. Poleg čudovite pokrajine in očarljivih krajev si lahko na poti ogledamo tudi dva muzeja posvečena Porečanki (v Izoli tudi z razstavljenjo lokomotivo), zanimive so ohranjene stavbe nekdanjih železniških postaj in pomožnih objektov, ki jih najdemo tudi v Izoli, Kopru in Dekanih. Bodoče nadaljevanje rekreacijske poti v Miljah vključuje ogled ostankov postaje tretjega reda s hišico in nadstreškom za potnike in se bo v bodoče obogatilo še z ogledom železniškega muzeja na Marsovem trgu v Trstu. Vse objekte železnice v Žavljah je žal prekrila rafinerija nafte, nikakršnih sledi o postaji ni niti v Škednju. Prav tako je bila porušena postaja Parezane v Trstu, skoraj nespremenjena je ostala le zgradba za potnike.

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«

Strateški projekt Interreg Italia-Slovenija »VEČSENSZORNA DOŽIVETJA, POVEZANA Z GRADOVI IN VILAMI ČEZMEJNE REGIJE ZA ODLIČNOST V TURIZMU« (1. 1. 2019/-31 12. 2021

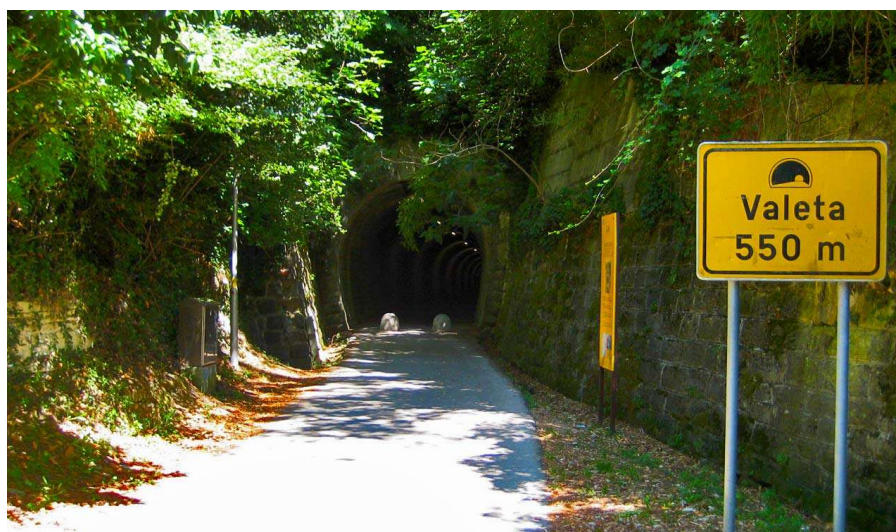
Kot zanimivost pa velja izpostaviti, da je bila povprečna hitrost vlaka 25 km/h in je tako potovanje od Trsta do Poreča trajalo od 6 do 7 ur. Kolesarji v dobri kondiciji bi tako lahko vlak celo prehiteli!

Stavba nekdanje železniške postaje v Izoli

Ostanki postaje v Miljah

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«

Povzeto po: Parenzana - Pot zdravlja i prijateljstva/Pot zdravja in prijateljstva, DVD, izdajatelj: Istarska županija v sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji projekta PARENZANA II.

Na območju Parenzane je na voljo več možnosti za izposojlo koles - tudi električnih - žal pa lahko ugotovimo, da pilotni projekt CITY BIKE ni zaživel povsod. Pravzaprav se je v podobni obliki ohranil le v Piranu (Sistem brezplačne izposoje koles Piranko). Sicer velja izpostaviti ponudnike GO Portorož, v Kopru KPE Rent a bike in Beel Store (izposoja električnih koles) ter Rent a bike Izola. Se je pa odprla nova pobuda da bi vse štiri slovenske istrske občine uvedle skupni projekt izposoje koles, tako imenovani »bike sharing«. INTERREG PROJEKT ITALIA-SLOVENIJA CROSSMOBY je ponudil novo storitev, t. i. kolo bus, ki je letos poleti zagotavljala redne prevoze avtobusa s prikolico z nosilci za kolesa za prebivalce čezmejnega območja ter obiskovalce Istre in Krasa. Vsekakor je ta možnost brezplačnega koriščenja prevozov potnikov in koles na krožni relaciji Koper-Štanjel s postanki na Kozini, v Lipici, Divači in Sežani več kot dobrodošla. Parenzana je seveda lahko zgolj izhodišče oziroma del izleta, ki se nadaljuje v notranjost Istre in Krasa po cestah ali stranpoteh. Več ur kolesarjenja si lahko privoščimo tudi v trenutnem času »omejenosti« na matične občine in delnega zaprtja državnih meja - vsaj prebivalci večjih občin in dežele Furlanija-Julijska krajina.

Avtor: Gašper Mithans

KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA KOT NOVI POTENCIALI ZA RAZVOJ TRAJNOSTNEGA TURIZMA: NOVA KOLESARSKA POT PO »POTI GRADOV«

Občina Pivka je v okviru čezmejnega strateškega projekta Interreg Italia-Slovenija MerlinCV v soboto, 17. oktobra 2020, pripravila vodeno kolesarsko turo po tematsko zasnovani Poti gradov, s katero je ljubiteljem kolesarskih izletov iz drugačne perspektive približala bogato grajsko dediščino tega območja. Glede na aktualne razmere je bila tura izpeljana ob strogem upoštevanju preventivnih ukrepov za preprečevanje širjenja novega koronavirusa.

Otvoritvena tura po novi tematski kolesarski poti na Pivškem je udeležence v prijetnem vzdušju vodila po sledih dvorcev in gradov pivškega podeželja. Kolesarski potep so z izhodišča v Parku vojaške zgodovine v spremstvu dveh izkušenih kolesarskih vodnikov iz podjetja Bike Slovenia začeli v smeri proti kamnoseški vasi Kal do nekdanje graščine Ravne. Izlet so nadaljevali po ravnini skozi vasi Šmihel in Narin ter osrednjo etapo ture sklenili z vzponom na vrh grebena Šilentabora, kjer je nekdanje stal grad, ki je v srednjem veku skupaj s protiturškim taborom predstavljal največji utrjen sistem na Slovenskem. V zadnjem delu ture se je pot s Šilentabora spustila do Radohove vasi in se skozi Pivko zaključila nazaj na izhodišču v Parku vojaške zgodovine.

Voden kolesarski izlet po približno 16-kilometrskem odseku Poti gradov je navdušenim udeležencem predstavila le del raznolikih vsebin ob razgibani kolesarsko trasi, ki se po enotnem začetnem delu na Šilentaboru razcepi na tri krake in preide na ilirskobistriško; prvi vodi mimo gradu Kalc, znanem predvsem po svojem lastniku, pesniku in politiku Miroslavu Vilharju, do vasi Bač; drugi do vasi Podtabor, kjer je nekoč stal Podtaborski grad; in tretji do Ratečevega Brda. Kolesarji in pohodniki lahko ob potepu po novi tematski poti njene različne smeri raziskujejo poljubno in v več etapah, pri čemer samostojno ali z vodnikom odkrivajo zgodbe iz zapuščine dvorcev in gradov, ki predstavljajo pomemben element kulturne dediščine na Pivškem ter v bližnji okolici.

Pot gradov je bila zasnovana kot tematski turistični produkt v sklopu projekta Interreg Italia-Slovenija 2014-2020 MerlinCV, sofinanciranega iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Namen projekta je z inovativnimi, integriranimi, tematskimi in v trajnostni turizmu usmerjenimi turističnimi produkti na slovensko-italijanskem čezmejnem območju prispevati k večji prepoznavnosti turistične regije. Občina Pivka se je kot eden od osmih projektnih partnerjev zastavljenim aktivnostim pridružila z razdelanim načrtom valorizacije in revitalizacije dediščine gradov na Pivškem in v bližnji okolici. Projektne aktivnosti bodo tako pomembno okrepile turistični razvoj občine ter doprinesle k njeni prepoznavnosti med domačo in tujo javnostjo.

Zloženka o novi kolesarski turi Pot gradov je dostopna tukaj: <https://www.pivka.si/objava/324249>

Avtorica: Ana Čič

Strateški projekt Interreg Italia-Slovenija »VEČSENZORNA DOŽIVETJA, POVEZANA Z GRADOVI IN VILAMI ČEZMEJNE REGIJE ZA ODLIČNOST V TURIZMU« (1. 1. 2019/-31 12. 2021

PODJETJE ARIES PRIREJA BIKETHON, KOT SE IMENUJE HEKATON ZA OBMOČJE PO MERI KOLESARSKEGA TURIZMA

Bikethon 2020 je ime hekatona, dogodka, namenjenega mestu Gorici, Posočju, Gradeški laguni, Brdom/Collio, Krasu in Gradežu. Potekal bo po glavnih smereh, ki

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«

združujejo kolesarske poti, ki povezujejo Pokrajino Gorica z drugimi pokrajinami v Furlaniji-Juljski krajini, Slovenijo in Avstrijo.

Gre za pravi izziv za delovne skupine da pripravijo najboljše idejni in inovativni projekt za prilagoditev območne turistične ponudbe potrebam kolesarskih turistov. Rešitev mora upoštevati razne možnosti za poti in povezave med različnimi območji.

Hekaton dogodke so sprva organizirala računalniška podjetja, ki so iskala zamisli za nove programske opreme. V zadnjem času pa se tega načina poslužujejo podjetja, ki delujejo na najrazličnejših področjih in potrebujejo sveže zamisli. Zatorej k sebi vabijo ne le razvijalce, temveč tudi navdušence za trženje, poslovanje in oblikovanje.

Podjetje Aries scarl se je zato odločilo pripraviti to srečanje in poziva k prijavi na tekmovanje vse, ki imajo potrebne veščine in izkušnje za razvoj zahtevanih rešitev. Izziv bo v celoti potekal virtualno z uporabo posebne namenske platforme, ki bo vsebovala vse informacije za udeležbo in potek na spletni strani www.bikethon.it.

V predlogih, namenjenih izvedbi, bo treba upoštevati turistične znamenitosti, kulturno ponudbo, povezave, ki jih predvidevajo integrirani transportni sistemi (na primer vlak / kolo - avtobus / kolo - trajekt / kolo), logistične storitve in podporo kolesarskim turistom, koledar dogodkov na območju, ponudbo turističnih, nastanitvenih in gostinskih objektov ter vinsko in kulinarčno ponudbo.

Cilj je namreč zbrati digitalne predloge delovnih skupin, ki bodo omogočili izvedbo dinamičnega, posamezniku prilagojenega turističnega produkta na podlagi oblikovanja profilov kolesarskih turistov, in sicer s pomočjo podatkov, kot sta interesno obdobje in njihov geografski položaj, da bi območje Pokrajine Gorica postalo še bolj privlačno.

Idejni projekt mora predvideti različne možnosti poti in povezav med različnimi območji, kot so mesto Gorica, Posočje, Gradež in njegova laguna, Brda/Collio in Kras, ob upoštevanju glavnih smeri, ki združujejo kolesarske poti, ki povezujejo nekdanjo Pokrajino Gorica z drugimi nekdanjimi pokrajinami Furlanije-Juljske krajine ter Slovenijo in Avstrijo.

Na hekaton, za katerega je rok za prijave potekel 16. novembra, so bile sprejete številne ekipe. Do 15. decembra bo čas za razvoj in izvedbo rešitev, od 2. do 9. decembra pa bodo žirije ocenjevale predložene prijave. Žirijo sestavljajo subjekti, ki delujejo na tem prostoru, katerih cilj je turistični razvoj območja in zelo dobro poznajo področje kolesarskega turizma: Promoturismo FVG, trgovinska zbornica Julijske krajine, Občina Gorica, Turistični konzorcij za Posočje, Federalberghi Confcommercio Gorica, Turistični konzorcij za Gradež, družba G.I.T. GRADO Impianti Turistici, oddelek za ekonomske, poslovne, matematične in statistične vede Univerze v Trstu, Trenitalia in F.I.A.B. iz Tržiča.

Strateški projekt Interreg Italia-Slovenija »VEČSENZORNA DOŽIVETJA, POVEZANA Z GRADOVI IN VILAMI ČEZMEJNE REGIJE ZA ODLIČNOST V TURIZMU« (1. 1. 2019/-31 12. 2021

Ekipe se bodo lahko potegovale za nagrade za rešitve, ki bodo prepoznane kot najbolj inovativne in primerne za namene hekatona.

Spletna stran projekta: www.ita-slo.eu/sl/merlincv

Spremljate nas lahko na družbenih omrežjih:

<https://www.facebook.com/interregmerlincv/>

<https://www.instagram.com/interregmerlincv/>

https://twitter.com/Merlin_CV

<https://www.linkedin.com/company/interreg-merlincv/>

<https://www.youtube.com/channel/UCzHd0n-RZ4DXF21P39jZRwQ>

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«